

KERESZTÉNYEK A KRISZTUS- VAGYIS A JÉZUSKÖVETŐK

Szentes, 2025.március 15.

A vizsgált kérdés:

Mi az a keresztény nézőpont – értékrend – amiből megítélhetők a különböző európai és tagállami politikák, valamint egyes politikusok nézetei?

Két előzetes megjegyzés:

- A Jézusi értékek egy kitűzött ideálra utalnak.
- Ezek európai értékek is. Azonban objektíven léteznek, szubjektíve az európaiak kevésbé vallják meg őket (keresztényként). Nem létezik egy igazi európai öntudat – különösen nem keresztény európai öntudat. Országaink népei inkább azt látják, hogy mennyire mások, mintsem azt, hogy mi köti őket össze.

Általános érvényű Jézusi értékek:

- Mindig azok oldalán állt, akik szenvedtek a rendszertől: a szegényekén, a nyomorékokén, a társadalomból kirekesztettekén.
- Mindig küzdött az elnyomó erkölcsi, politikai struktúrák ellen.
- Mindezzel megszabadította a vallását a befelé fordulástól és egyetemessé tette.
- Mindenkit meghallgatott, vállalta a vitát és törekedett a megegyezésre.
- Ellentétes erők vonzásában mindig a szabadságra és az emberi értékekre törekvő oldalt választotta.

- Szeretett egyedül járni, gondolkodni. Rejtélyes, váratlan felbukkanásairól volt ismert.
- Erős hit jellemezte és optimista elhivatottság.
- Rendkívül intelligens volt, született szónok és ragyogó elme. Példabeszédei kifinomult, több jelentésrétegű szójátékok is egyben.
- Kizárt az, hogy Jézusnak ne lett volna jó humora.

A Jézus által képviselt értékek:

- Szeresd embertársadat, mint saját magadat!
- Gondolkozz egyénileg és válassz!
- Légy figyelmes, segítő – szolidáris – minden rászorulóval!
- Add meg Istennek, ami az Istené, az államnak pedig, ami az államé!
- Ne botránkoztass meg senkit!
- Ne legyél erőszakos!
- Szabadság, Egyenlőség, Testvériség.
- Hit, Remény, Szeretet.

Erkölcsei értékei:

- Mindenki EMBER és emberi mivoltában egyenlő
- Szabadság
- Tisztesség
- Bátorság
- Hűség
- Következetesség
- Szerénység
- Adakozás
- A kultúra elfogadása
- Takarékoság
- A munka megbecsülése – elismerés, dicséret
- Bizalom
- A család helyes szeretete
- Helyes önszeretet
- Helyes vezetés
- Tanítás

Az életmódja értékei:

- Mértékletesség – egészségesség
- Egyszerűség, lemondás az anyagi javakról
- Tisztaság
- (Fizikai) Munka
- Testmozgás - gyaloglás
- Harmónia a természettel, a természetben

A Hegyi Beszéd fő tanításai:

- Lélekben szegénység – lemondás a szükségtelen vagyonról.
- Ószinte bűnbánat.
- Szelídség.
- Éhség az igazságra.
- Irgalmasság.
- Harag, mentesség, megbocsátás.
- Tiszta szívűség (tiszta beszéd).
- Békeesség, békeességszerzés.
- Kiállás.

- Azért jöttem, hogy ... beteljesítsem (a törvényt).
  - A „Ne ölj” beteljesítése – ne bánts!
  - A „Ne esküdj hamisan!” beteljesítése – ne esküdözz!
  - “aki megüt téged a jobb orcádon, fordítsd neki oda a másikat is.”
  - A „Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet!” helyett „Szeressétek ellenségeiteket...”
- „Amikor te alamizsnát adsz, ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb...”
- „Senki sem szolgálhat két úrnak ... Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.”
- „Ne ítéljetek, hogy el ne ítéljenek titeket.”
- „KérjeteK és adnak nektek, keressetek és találni fogtok, zörgessetek és ajtót nyitnak nektek.”
- „Aranyszabály: Mindazt, amit szeretnétek, hogy megtegyenek nektek az emberek, tegyétek meg ti nekik is.”
- „Óvakodjatok a hamis prófétáktól”

Keresztény értékek az Európai Unió alkotmányszerződésében:

2002. június 20-i pápai üzenet értékei – teljes körű keresztény részvétel eredményeként:

- Az emberi élet szentsége
- A személy méltósága
- A házasságon alapuló család központi szerepe
- Az oktatás jelentősége
- A gondolat- és szólásszabadság
- A saját meggyőződés és a vallás gyakorlásának szabadsága
- Az egyének és csoportok törvényi védelme
- Mindenki együttműködése a közjó érdekében
- A munka, mint személyes és társadalmi jó
- A politikai hatalom, mint szolgálat

- A „Szerződés” preambuluma és szövege „Európa kulturális, vallási és humanista örökségéből” merít ösztönzést,
- elismerve, hogy ebből származnak „az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen jogai, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, valamint a jogállamiság egyetemes értékei.”
- „... különösen is a szabadság és egyenlőség, valamint az emberi jogok, de végső soron a jogállamiság és a demokrácia is olyan értékek, amelyeket az egyházak magukénak ... vallanak.”
- az Unió tagállamainak társadalmait ... az igazságosságra és a szolidaritásra épülőnek írja le. Célkitűzései között nevesíti a béke, illetve a népei jólétének előmozdítását, valamint az igazságosság, a szolidaritás és a jog érvényesülésének igényét, amely célokat az egyházak is a magukénak vallanak.

Kiemelések Ferenc pápa egy beszédéből:

- „Személy és közösség” – Szent Benedek regulájának előszavából:
- „Ki az az ember, aki életet óhajt és jó napokat kíván látni?” Nem civis (kiváltságokkal rendelkező polgár), nem miles (a hatalom harcos szolgája) és nem servus vagyis pusztá árucikk és szerszám.
- „Épp ez az egyik alapvető érték, amelyet a kereszténység hozott: a személyfelfogás, az Isten képére teremtett személy jelentése.”
- „A személylét összeköt minket, ... mindenki saját önazonosságával és sajátosságaival vesz részt szabadon a közösségépítésben.”
- „A személy és közösség tehát annak az Európának az alapjai, amelyet mint keresztények építeni akarunk és építünk. Ennek az épületnek a tégláit úgy hívják, hogy párbeszéd, inklúzió, szolidaritás, fejlődés és béke.

A párbeszéd helye:

- „A párbeszédet vagy meddő szembehelyezkedés helyettesíti, ... vagy a politikai hatalom egyeduralma, mely korlátozza és akadályozza a valódi demokratikus életet. ... A keresztények feladata, hogy elősegítsék a politikai párbeszédet, ... visszaadják a politikai élet méltóságát.”

Inklúzív, befogadó közeg:

- „... akkor vagyunk hitelesen inklúzívek, ha ... közös és gazdagító örökségként felvállaljuk a különbözőségeket. Ebben a megközelítésben a migránsok inkább erőforrást, mint terhet jelentenek. ... ez nem áll ellentétben a kormányzóhatóság kötelességével, hogy a migránskérdést ... megfontoltsággal kezelje, vagyis ... meg kell vizsgálnia azt is, hogy tudják-e ... integrálni az országba érkezőket.”
- „A migránsok pedig nem hagyhatják figyelmen kívül azt a súlyos kötelezettségüket, hogy megismerjék, tiszteletben tartsák és magukévá is tegyék az őket befogadó nemzet kultúráját és hagyományait.”

A szolidaritás tere:

- „Egy olyan Európai Unió, amely nem fedezné fel ismét, ... hogy egyetlen közösséget alkot, amelynek tagjai támogatják és segítik egymást ... nemcsak történelme egyik legfontosabb kihívását veszítené el, hanem egyik legfontosabb kedvező alkalmát is jövője szempontjából.”
- „Csak a szolidaritás lehet egy élő és érett közösség életnedve, ... mely keresztény nézőpontból a szeretetparancsban találja meg a létjogosultságát...”
- „A nevelés közös feladat, amely megkívánja a szülők, az iskola, az állam, a vallási intézmények és a civil társadalom egyidejű, tevékeny részvételét. Nevelés nélkül nem születik kultúra, a közösségek pezsgő élete pedig kiszárad.”

A fejlődés forrása:

- „A magát közösségként ismét felfedező Európa minden bizonnyal a fejlődés forrása lesz önmaga és az egész világ számára. ... (de) „...ahhoz ...minden ember és a teljes ember kibontakozására kell irányulnia.””
- „Az embert kell a középpontba állítani, minden embert, ...”
- „... A munka, amely lényegi tényező a személy méltósága és kibontakozása szempontjából.”
- „Újra azoknak a kezdeményezéseknek a szelleméből kell kiindulni, amelyek a legjobb ellenszert jelentik a lelketlen globalizáció által előidézett zavaroknak, ... mely a nyereséget helyezi előtérbe a személyekkel szemben, tömeges szegénységet, kizsákmányolást és társadalmi elégedetlenséget hozott létre.”

A béke ígérete:

- „... a béke törékeny érték, a részleges és nemzeti logikák veszélyeztetik Európa alapítóinak bátor álmait.”
- „... a béke kultúrájának előmozdítóivá válunk. Ez megkívánja az igazság szeretetét, mely nélkül nem létezhetnek hiteles emberi kapcsolatok, valamint az igazságoságra való törekvést, amely nélkül mások kihasználása az uralkodó szabály bármely közösségben.”

Hat érték, amiket sajátosan a kereszténységnek lehet tulajdonítani (Rezsőházy Rudolf nyomán):

1. Az emberi méltóság

Az Ember a teremtőjének képére született – ezért szabad akarata van. A méltósága lényege, hogy szabadon rendelkezik a személyével.

2. A felebaráti szeretet

Mint Isten gyermekei, testvérek vagyunk. A felebaráti szeretet a kezdetektől a keresztény ember megkülönböztető jele.

A testvériség és a felebaráti szeretet hívta életre a szolidaritást.

3. Az egyenlőség

Isten szemében minden ember egyenlő – a közösségeiben is az, a közös problémáik megoldásában is. Közös döntéseket hoznak, mint egyenlők – vagyis demokratikus döntéseket.

4. Az egyetemesség

Az Isteni törvényeken nyugvó keresztény erkölcs egyetemes érvényű. A kereszténység nem ismer határokat, az egyház is egyetemes.

5. A béke

A testvéri szeretet elv megegyezésre sarkall, egyben az emberi élet tiszteletét hirdeti.

6. Az igazságosság

Az egyházak szociális tanítása az, hogy az igazságosság kormányozza a javak és a jövedelmek szétosztását. Fontos az egyes embereket és közösségeiket szembeállító problémák helyes (közösségi szabályok szerinti) megítélése.

Az értékek akkor maradnak életben,
ha a polgárok lelkiismeretébe vannak beágyazva
és azokat gazdagítva örökítik a példamutatás,
a nevelés és oktatás folyamatában.

Köszönöm a
figyelmet!

Forrásmunkák:

-Keresztény értékek az Európai Unió alkotmány szerződésében /

Kereszténydemokrata Tudásbázis:

<https://kerdemtudasbazis.hu/kereszteny-ertekek-az-europai-unio-alkotmanyszerzodeseben/>

-Ferenc pápa beszéde az „Európa elgondolása, újragondolása”
című konferencián (2017. október 31. kedd 20:53):

<https://www.magyarKurir.hu/hirek/ferenc-papa-beszede-az-europa-elgondolasa-ujragondolasa-cimu-konferencian>

-Rezsőházy Rudolf: A kereszténység szerepe az európai értékek
kialakulásában: [https](https://btk.ppke.hu/uploads/collection/224/file/0eloadas.pdf)

[://btk.ppke.hu/uploads/collection/224/file/0eloadas.pdf](https://btk.ppke.hu/uploads/collection/224/file/0eloadas.pdf)